

KUNTIEN YHTEINEN REITTIEEN KEHITTÄMISSELVITYS

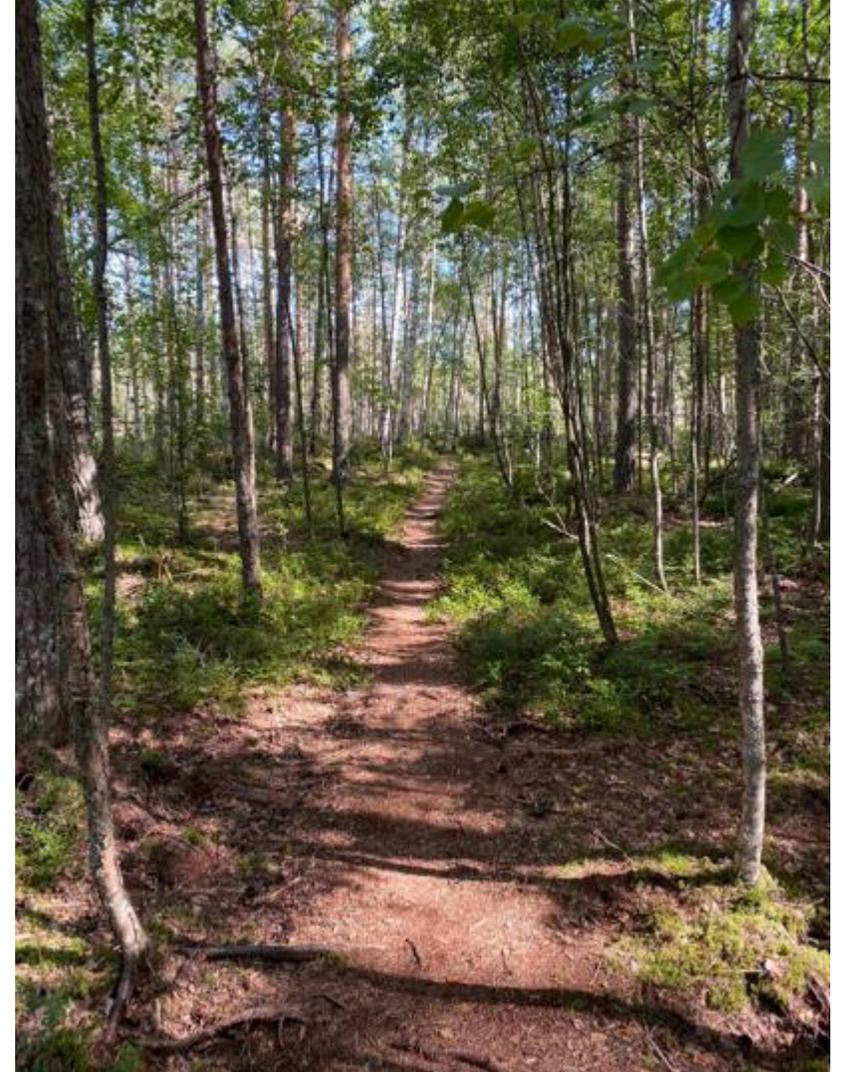
JÄRVENPÄÄN KAUPUNKI, KERAVAN KAUPUNKI, SIPOON KUNTA, TUUSULAN KUNTA

SELVITYKSEN TAUSTA

- Lähivirkistysreittien ympärivuotinen käyttö ja tarve uusille reiteille on vahvassa kasvussa. Uudet lajit ja tekniset apuvälineet (esim. sähköpyörät) lisäävät virkistyskäyttöä kaikissa ikäryhmissä. Korona-pandemia on osaltaan merkittävästi lisännyt painetta uusien virkistysreittien kehittämiseen ylikunnallisesti. Nykyisille reiteille toivotaan ulkoilijan peruspalveluita, parempaa joukkoliikenteen saavutettavuutta sekä matkailupalveluja.
- Keski-Uudenmaan kunnissa, Järvenpäässä, Keravalla, Sipoossa ja Tuusulassa on tehty kuntakohtaista ja osin jo yhteistä reittien kehittämistyötä viime vuosina mm. liikuntapaikkakyselyjen muodossa. Lisäksi kunnissa on käynnissä merkittäviä yleiskaavatöitä, joissa linjataan virkistysreittejä.
- Sweco toteutti kevättalvella 2020 Tuusulanjärven ja lähialueiden virkistys- ja matkailureittien tarveselvityksen. Selvityksen perusteella **erityisen suuri tarve on hyvin opastetuille, jatkuville, palveluja sisältäville ja teemoitetuille reiteille**. Tarve on **ylikunnallinen ja kuntien kaikkia alueita koskeva**.

REITTIIEN KEHITTÄMISEN TAVOITTEET

- Ylikunnallisella ja yhteisellä virkistysreittien kehittämisellä on useita tunnistettuja tavoitteita. Hyvin tuotteistetut ja brändätyt, monia eri käyttäjäryhmiä palvelevat runkoreitit tuovat kunnille merkittävää näkyvyyttä ja imagoarvoa.
- Reitit lisäävät kuntien ja lähialueiden asukkaiden virkistyskäytön mahdollisuuksia ja parantavat asumisviihtyisyyttä. Toisaalta ne tarjoavat Keski-Uudenmaan matkailutoimijoille uusia kehittymismahdollisuuksia mm. majoitus- ja ohjelmopalvelujen, vuokraustoiminnan ja tapahtumien näkökulmasta. Pitkät ylikunnalliset runkoreitit ovat tärkeitä sekä luontomatkailijoille että eri lajien harrastajille (esim. polkujuoksu, retkipyöräily).
- Merkittävää on pitkäjänteinen kehittäminen kuntien yhteistyönä. Yhteisen kehittämisen kautta saadaan mahdollistettua reittien jatkuvuus kuntarajojen yli sekä raami reittien rakentamisen ja ylläpidon rahoittamiselle kuntabudjetoinnin tai kehittämishankkeiden kautta.

REITTEJÄ KOSKEVAT KEHITTÄMISKRITEERIT

Reittien kehittämisen valintaperusteiksi määriteltiin selvityksen alkuvaiheessa joukko kriteerejä, joista erityisen tärkeiksi koettiin reittien kaavojen mukaisuus / huomiointi kaavoja käynnistettäessä, ylikunnallisuus eli reittien sujuva jatkuminen yli kuntarajojen sekä maanomistus, jonka osalta tavoitteena on suunnitella reittejä ensisijaisesti kuntien omille maille. Selvityksen aikana ovat tärkeinä kehittämiskriteereinä korostuneet myös reittien solmupisteiden saavutettavuus ja niissä olevat palvelut.

- **Kaavojen mukaisuus**
yleiskaavatasoinen tarkastelu
- **Ylikunnallisuus**
jatkuvuus kuntarajojen yli, runkoreitit
- **Maanomistus**
ensisijaisesti suunnitellaan kunnan omistamalle maalle
- **Maankäytön rajoitukset**
maankäytön rajoitukset huomioivaa reittisuunnittelua
- **Rakennettavuus**
reittien toteuttamiskustannuksiin vaikuttavaa
- **Teemallisuus**
vaativuudeltaan, pituudeltaan ja teemaltaan erilaisia reittejä eri käyttäjille
- **Saavutettavuus**
yhteydet solmupisteisiin
- **Toteutettavuus**
mm. maastokäyntien perusteella
- **Linkittyminen palveluihin**
joukkoliikenteen palvelut, matkailupalvelut, muut palvelut

REITTIIEN INVENTOINTI JA LUOKITTELU

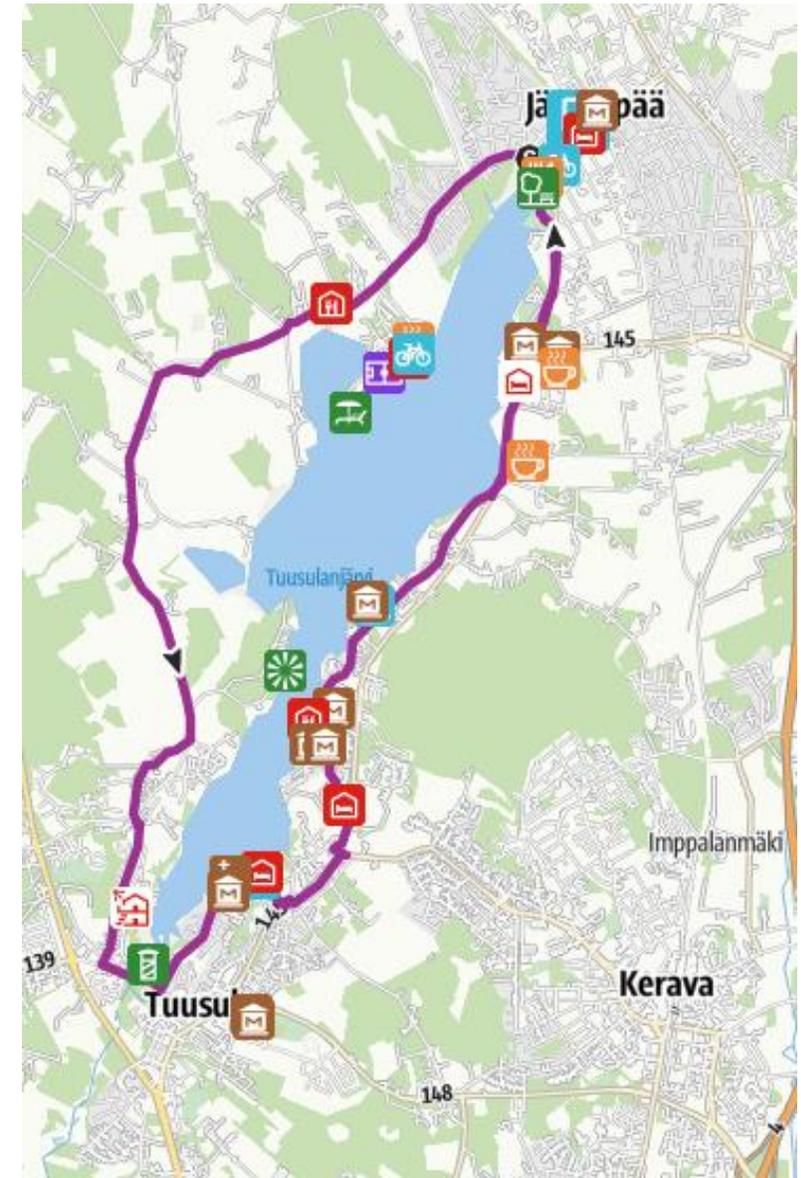
- Osana reittiselvitystä tehtiin Järvenpäässä, Keravalla, Sipoossa ja Tuusulassa lukuisia maastokäyntejä, joissa havainnoiden ja käyttäjän näkökulmasta pyrittiin löytämään optimaalisia reittilinjauksia.
- Kaikki maastossa tarkastetut reitit tallennettiin ArcGIS Collector –sovelluksella ja tallennettiin GPX-tiedostoina. Tämä paikkatietoaineisto lähetetään kuntiin myöhempää käyttöä varten.
- Maastokäynneillä havainnoitiin reittien kuntoa, maaston vaativuutta, mahdollisia puutteita ja tehtiin muita huomioita. Havainnot on tallennettu myös ArcGIS Collectorilla ArcGIS Online karttasovellukseen. Havainnoidut reitit luokiteltiin niiden nykytilanteen vaativuuden ja mahdollisten puutteiden perusteella viiteen eri luokkaan: erittäin helppo ura, helppo ura, keskivaikea ura, vaikea ura ja erittäin vaikea ura.
- Tavoitetila on, että tulevaisuudessa kehitettävät reitit olisivat pääosin erittäin helppoja ja helppoja uria.

Liite 1. Reittien nykytilan luokitellut kartat

- **Erittäin helppo ura**
Sileät ulkoiluväylät ja metsäautotiet
- **Helppo ura**
ei juurakoita tai kiviä, voi ajaa peruspyörillä helposti
- **Keskivaikea ura**
joitakin juurakoita ja kiviä
- **Vaikea ura**
Isompia kiviä ja juurakoita
- **Erittäin vaikea ura**
todella jyrkkiä kohtia ja vaikea kulkuista polkua

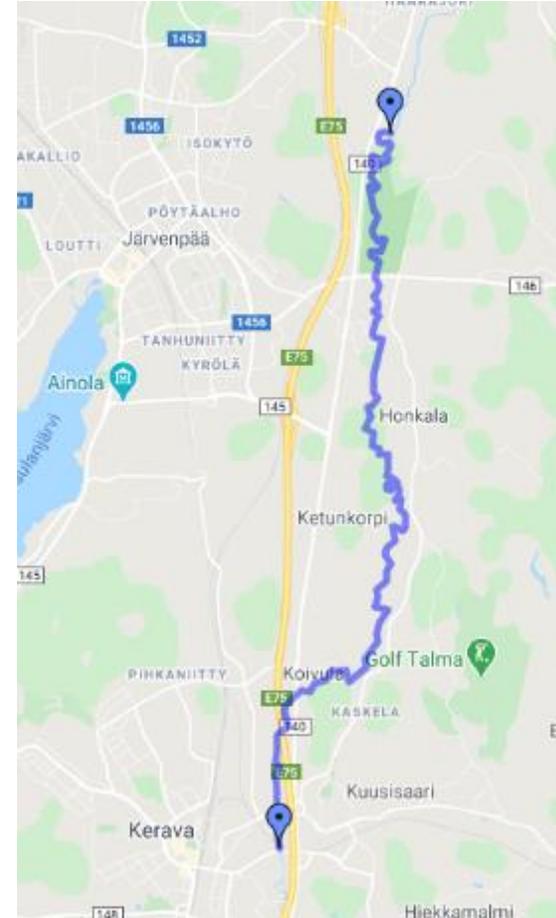
OLEMASSA OLEVAT REITIT

- Selvityksessä on tunnistettu alueella jo olemassa olevia virkistysreittejä, joita ei valittu varsinaisesti yhdessä kehitettävien reittien joukkoon. Joillakin näistä reiteistä on runsaastikin virkistyskäyttöä. Reitit vaativat erilaisia kehittämistoimenpiteitä omina kehityshankkeinaan
- **Tuusulanjärven ympärysreitti** on erityisen suosittu pyöräilijöiden, rullaluistelijoiden ja lenkkeilijöiden keskuudessa. Asfalttipintainen rengasreitti on pituudeltaan noin 25 kilometrin mittainen.
- Reitti kulkee kauniissa kulttuurimaisemassa ja reitin varrella sijaitsee useita tunnettuja nähtävyyksiä ja käyntikohteita kuten Jean Sibeliuksen Ainola, Pekka Halosen Halosenniemi, Aleksis Kiven kuolinmökki ja Lotta-museo. Palveluvarustus reitin varrella on erittäin hyvä ja majoitus-, ruoka- ja vuokrauspalveluja on mm. Krapissa ja Gustavelundissa. Reitti linkittyy myös Vanhankylänniemen matkailualueeseen ja Sarvikallion retkeilyalueeseen.
- Tuusulanjärven ympärysreitlin palveluja tulisi kehittää edelleen entistä ympärivuotisemmaksi. Myös reittiä koskeva informaatio on tällä hetkellä osin puutteellista ja vaatisi lisää näkyvyyttä.

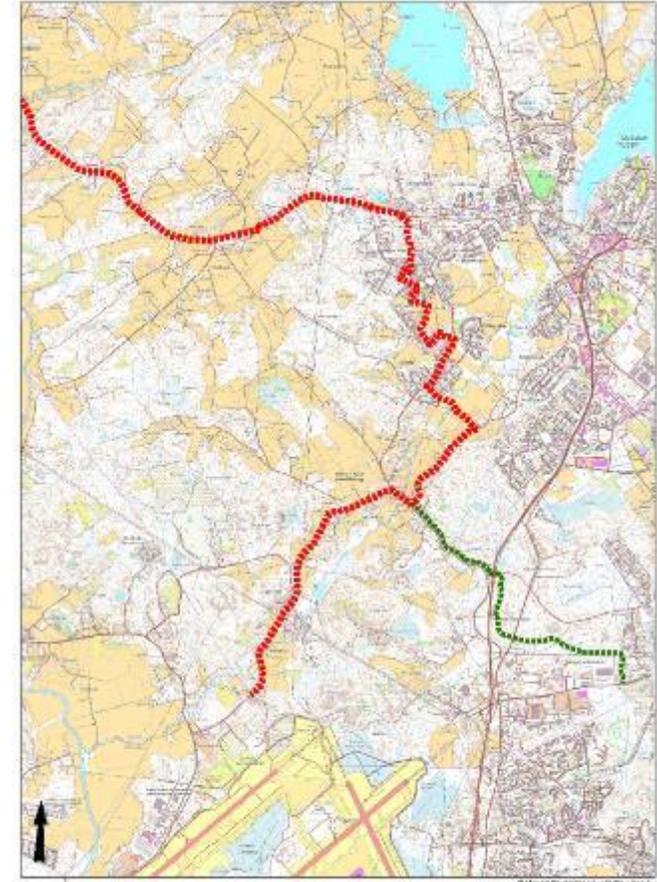

OLEMASSA OLEVAT REITIT

- **Keravanjoen melontareitti** on Järvenpään Lemmenlaakson ja Keravan välillä n. 13 kilometrin mittainen melottava jokiuoma, joka kulkee Lahdentien suuntaisesti. Melonta on ainakin ajoittain mahdollista Haarajoelta saakka. Reitin melonta vaatii kuitenkin kokemusta ja esimerkiksi Keravalla Haukkavuoren kohdalla joessa on pohjapato. Kehittämistoimenpiteinä tulisi raivata jokeen kaatunutta puustoa, lisätä rantautumis- ja taukopaikkoja joen varressa ja varmistaa kanoottien laskupaikkojen pysäköintiratkaisut. Lemmenlaakson kohdalla melontareitti on luonnonsuojelualue, joten ko. alueella toimia voidaan tehdä sen sallimissa rajoissa.
- **Seitsemän veljeksien vaellusreitti** on 90 kilometrin pituinen patikkareitti Helsingistä Tuusulan kautta Hyvinkäälle. Käytännössä reitti on merkitty ja opastettu maastossa n. 33 kilometrin matkalta Nurmijärvellä ja Hyvinkäällä. Tuusulassa reitti kulkee mobiiliopasteisena (Citynomadi-sovellus) alueen tieverkkoa pitkin. Seitsemän veljeksien reittiä tulisi kehittää niin, että se voitaisiin merkitä maastoon ja luoda kattavat matkailu- ja virkistyspalvelut reitin varrelle.

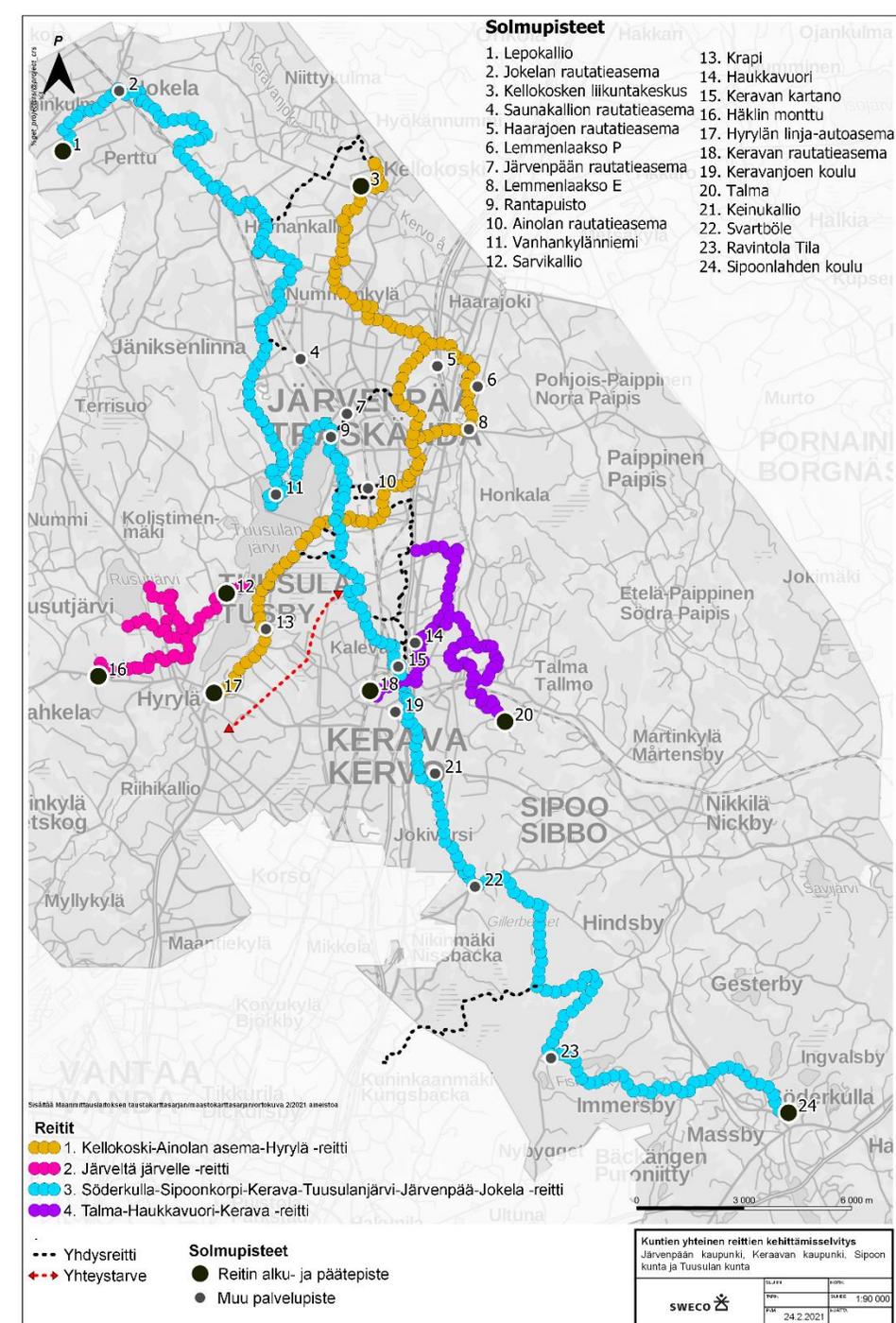
Keravanjoen melontareitti

Seitsemän veljeksien mobiiliopasteinen vaellusreitti Tuusulassa

KEHITETTÄVÄT REITIT

- Yhteisten keskustelujen, kriteerien valossa tehtävien tarkastelujen ja alueella tehtyjen maastokäyntien pohjalta yhdessä kehitettäväksi valikoitui neljä runkoreittiä. Näistä yksi eli Tuusulanjärveltä Rusutjärvelle suuntautuva reitti kulkee vain Tuusulan kunnan sisällä, mutta siitä on luonteva jatkoyhteysmahdollisuus Nurmijärvelle.
- Reitit on linjattu vielä varsin yleispiirteisinä ja niitä on tarkoitus tulevissa kaavahankkeissa ja muissa kehittämissuunnitelmissa tarkentaa. Olennaista on, että kehitettäväksi esitetyt reitit parantavat olennaisesti asukkaiden virkistysmahdollisuuksia, lisäävät matkailullista kiinnostavuutta ja yhdistävät asemia ja muita solmupisteitä, nähtävyyksiä, retkeilykohteita ja palveluja toisiinsa. Kehitettäviksi reiteiksi esitetään:
  1. Kellokoski-Lemmenlaakso-Ainolan asema-Hyrylä -reitti
  2. ”Järveltä järvelle” -reitti (Tuusulanjärvi-Rusutjärvi)
  3. Söderkulla-Sipoonkorpi-Kerava-Tuusulanjärvi-Järvenpää-Jokela -reitti
  4. Talma-Haukkavuori-Kerava -reitti

KÄYTTÖMUODOT

Reitit suunnitellaan niin, että niitä voivat käyttää sulan maan aikana mahdollisimman laajat käyttäjäryhmät. Suurimpia käyttäjäryhmiä ovat yleensä paikalliset ulkoilijat, kävelijät, juoksijat ja maastopyöräilijät. Reittien helppokulkuisuus mahdollistaa myös gravel- ja retkiapyöräilyn.

Reittejä voivat hyödyntää paikallisten asukkaiden lisäksi esimerkiksi matkailuyritykset ja tapahtumajärjestäjät. Reiteille voidaan toteuttaa eri mittaisia kilpailu- ja ulkoilutapahtumia. Reittien kulttuuri- ja muun tarjonnan perusteella reitit ovat teemoiltaan erilaisia ja houkuttelevat erilaisia käyttäjiä. Tavoitteena on, että reitit soveltuvat vaativuutensa puolesta peruskuntoisille ulkoilijoille ja virkistäytyjille.

KÄYTTÖMUODOT

Talvisin reitit sopivat hyvin kävelyyn ja juoksuun sekä talvipyöräilyyn, jossa paksummat renkaat ovat monesti tarpeen. Hyvinä lumitalvina reittien maastokäytävään voidaan lisäksi toteuttaa esim. retkilatu ja pyöräilijöiden ja kävelijöiden käyttämää uraa voi kulkea esim. lumikengillä tai liukulumikengillä.

Säännöllinen talvikunnostus parantaa reittien monikäyttöä ja helpottaa liikkumista esim. kapeampirenkaisilla pyörillä. Ympäri vuotiset reitit palvelevat myös uusien lajien harrastusmahdollisuuksia.

Ympäri vuotiset reitit mahdollistavat myös erilaisten talviliikuntatapahtumien järjestämisen, kun reittien luvitus on kunnossa.

A red mountain bike is leaning against a large tree trunk on the right side of the image. The bike has a red frame, black handlebars with red grips, and black tires with tread. The background shows a calm lake or river under a blue sky with light clouds. The foreground is a rocky, mossy bank with some green grass and tree roots. The overall scene is a peaceful outdoor setting.

1. KELLOKOSKI-LEMMENLAAKSO-AINOLAN ASEMA-HYRYLÄ -REITTI

1. Kellokoski-Lemmenlaakso-Ainolan asema-Hyrylä -reitti

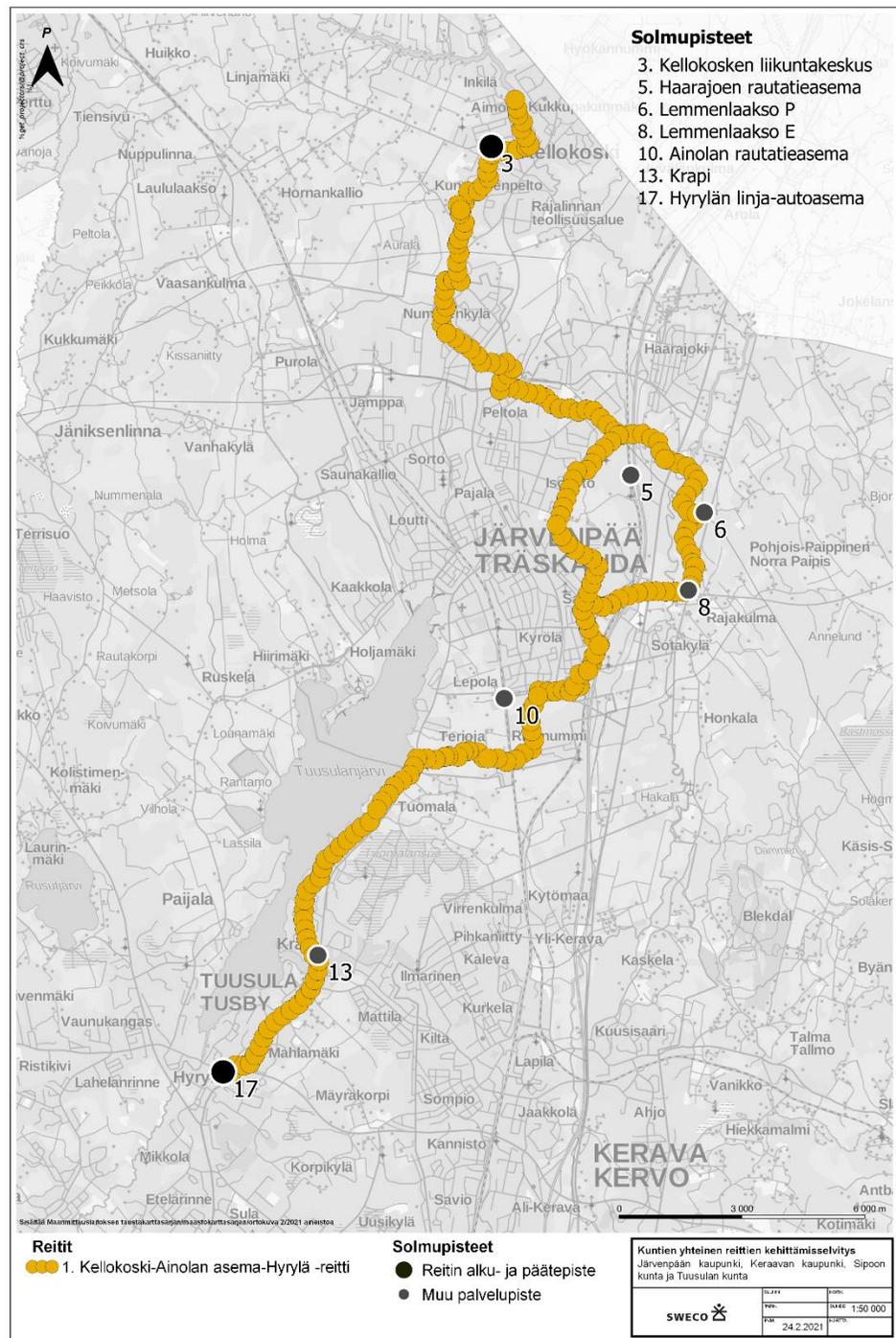
Reittikuvaus:

Reitti kytkee yhteen merkittäviä kulttuuri- ja luontokohteita ja yhdistää Tuusulan ja Järvenpään virkistyspalveluja.

Reitin lähtöpiste on Kellokosken ruukin alue Keravanjoen varressa. Kellokoskelta on helposti toteutettavissa yhdysreitti myös Tuusulanjärvi-Jokela -reitille Hornankalliolle sekä jatkoyhteydet Mäntsälän puolelle. Kellokoskella on kulttuurisesti mielenkiintoinen ruukkimiljöö ja sairaalaympäristö, Keravanjoki ja monipuoliset pienen taajaman palvelut.

Järvenpäässä reitti yhdistää mm. Paavonpolun kuntoradan ja Järvenpään keskustan kautta kulkevat kaupunkireitit. Ainolan ja Järvenpään asemat ovat merkittäviä solmukohtia, sillä asemat sijaitsee alle 1 km päässä reitistä ja ovat helposti saavutettavissa reitiltä katuverkkoapitkin. Itäinen reittilinjaus kulkee Lemmenlaakson virkistysalueen kautta ja voi tulevaisuudessa yhdistää mm. polku- ja melontamahdollisuuksia. Järvenpään eteläpuolella reittilinjaukset yhdistyvät solmunaan Ainolan asema, josta on hyvä yhteys Sibeliuksen Ainolaan.

Tuusulan puolella reitti yhdistää Tuusulanjärven Rantatien kulttuuri- ja matkailupalvelut. Reitän eteläisenä solmupisteenä on Hyrylän linja-autoasema, jonka läheisyydessä on hyvä palveluvarustus ja hyvä yhteys mm. Tuusulan Urheilupuistoon.

1. Kellokoski-Lemmenlaakso-Ainolan asema-Hyrylä -reitti

Soveltuvuus eri käyttömuotoihin:

Reitti soveltuu ympäri vuoden erityisesti maastopyöräilyyn ja patikointiin / polkujuoksuun. Kellokosken ruukin alueella ja Tuusulanjärven Rantatiellä reitti palvelee myös kulttuurireittinä. Lemmenlaakson luontopolku palvelee virkistyskohteena kaikenikäisiä luonnossa liikkujia. Tuusulan urheilupuiston läheisyydessä on monipuolisesti erilaisia virkistäytymismahdollisuuksia

Saavutettavuus:

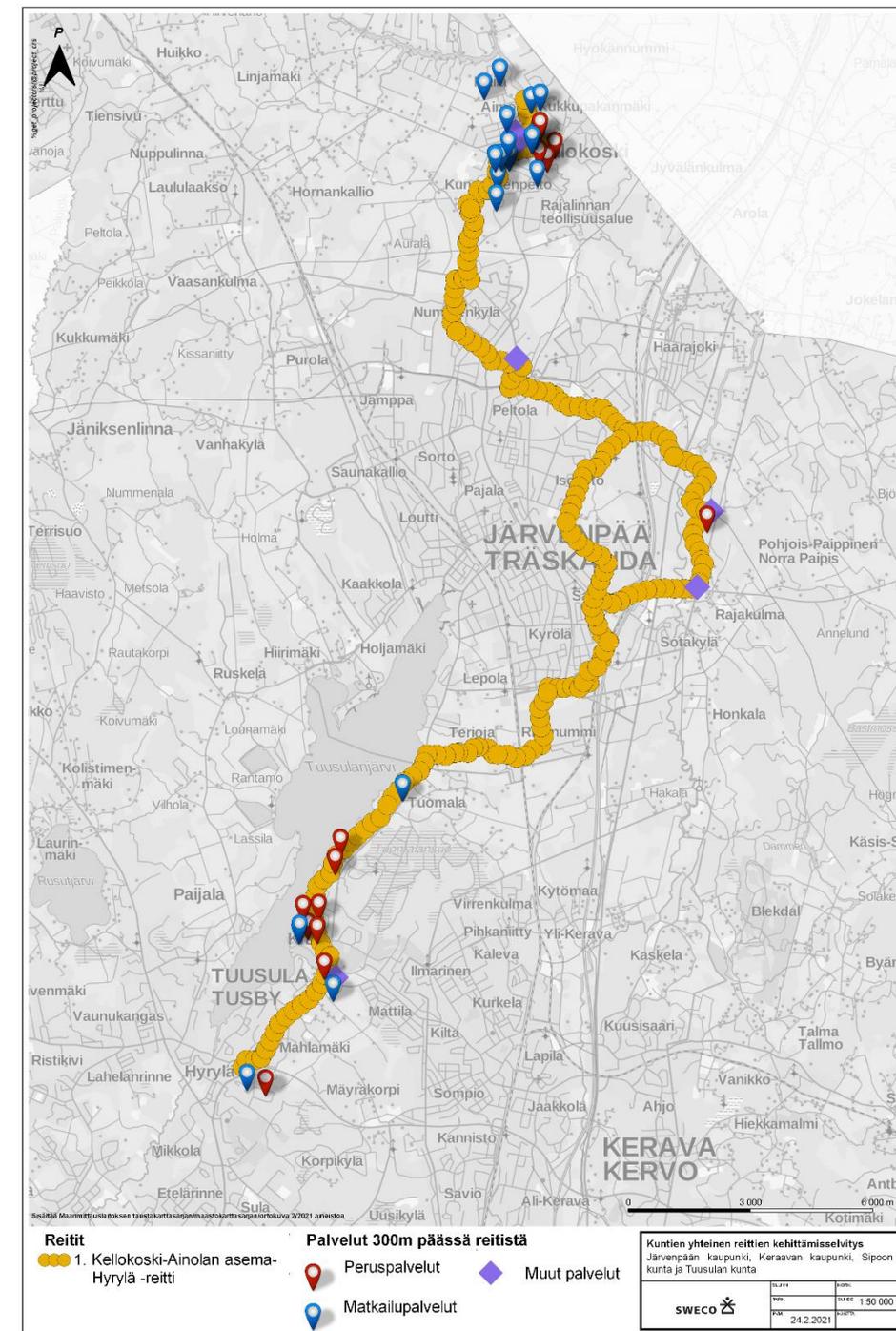
Reitti on saavutettavissa useasta kohdasta omalla autolla ja pysäköintialueita on mm. lähtö- ja päätepisteessä, Lemmenlaakson virkistysalueella ja Tuusulan urheilupuistossa. Järvenpään, Ainolan ja Haarajoen rautatieasemilta pääsee reitille yhdysreittiä pitkin. Hyrylän linja-autoasemalle on parhaimmat joukkoliikenteen bussiyhteydet.

1. Kellokoski-Lemmenlaakso-Ainolan asema-Hyrylä -reitti

Palvelut reitin varrella ja läheisyydessä:

Reitin varrella on runsas palveluvarustus erityisesti Tuusulanjärven rantatiellä, Krapilla jossa sijaitsee majoituspalveluja. Tuusulan ja Järvenpään taajamassa on kaupallisia palveluja ja liikuntapalveluja, joita reittien käyttäjät voivat hyödyntää. Kellokoskella on pienen taajaman peruspalvelut, sekä ruokapaikkoja. Paavonpolun kuntoradan yhteydessä ja Lemmenlaakson virkistysalueella sijaitsee laavu.

1. Kellokoski-Lemmenlaakso-Ainolan asema-Hyrylä -reitti

Kehittämistarpeet:

Suurimmat kehittämistarpeet liittyvät tällä hetkellä reitin opastukseen ja merkintään sekä saavutettavuuden parantamiseen ja informointiin. Useilla reittiosuuksilla tarvitaan myös jatkosuunnittelua: reitin tarkempaa linjaamista, reitin parantamistoimenpiteitä ja kaavaprosessien yhteydessä myös keskusteluja maanomistajien kanssa.

Alueen nykyiset liikunta-, majoitus ja kaupalliset palvelut tulisi kytkeä osaksi reitin palvelutarjontaa. Liikuntapalvelujen osalta on tärkeää varmistaa palvelujen aukiolo suhteessa käyttäjien tavoitteisiin (esim. uimahallit). Majoitusta ja muita matkailupalveluja tulisi kehittää ympärivuotisempaan suuntaan varsinkin suosituimpien käyntikohteiden läheisyydessä.

Erilaisia vuokra- ja opaspalveluja on tärkeää kehittää ja lisätä niiden informaatiota. Reitin kunnostamista, puiden raivaamista ja kestävöintiä tarvitaan osuuksilla, jotka ovat maastokäyntien perusteella vaativimpia osuuksia. Kestävöinti palvelee myös muuta arkiliikuntaa. Kestävöintiä vaativat osuudet ovat lähinnä pistemäisiä osuuksia pehmeikköjen läheisyydessä.

Pysäköintiä ja joukkoliikenneyhteyksiä tulee lisätä reitin lähtö- ja päätepisteissä, joita ovat Kellokosken taajama, Järvenpään rantapuisto ja Tuusulanjärven Rantatien kohteet. Lemmenlaakson, Paavonpolun ja muiden virkistyskohteiden infraa ja saavutettavuutta tulee parantaa. Sometuspaikkojen lisääminen reitille on tärkeää näkyvyyden lisäämiseksi. Joukkoliikenne- ja kuljetusmahdollisuudet ovat tärkeitä, koska kyseessä ei ole rengasreitti. Tosin poikittaisyhteyksien kehittämisen kautta rengasreittejä saadaan helposti muihin reitteihin yhdistämällä.

2. JÄRVELTÄ JÄRVELLE -REITTI

Sarvikallio

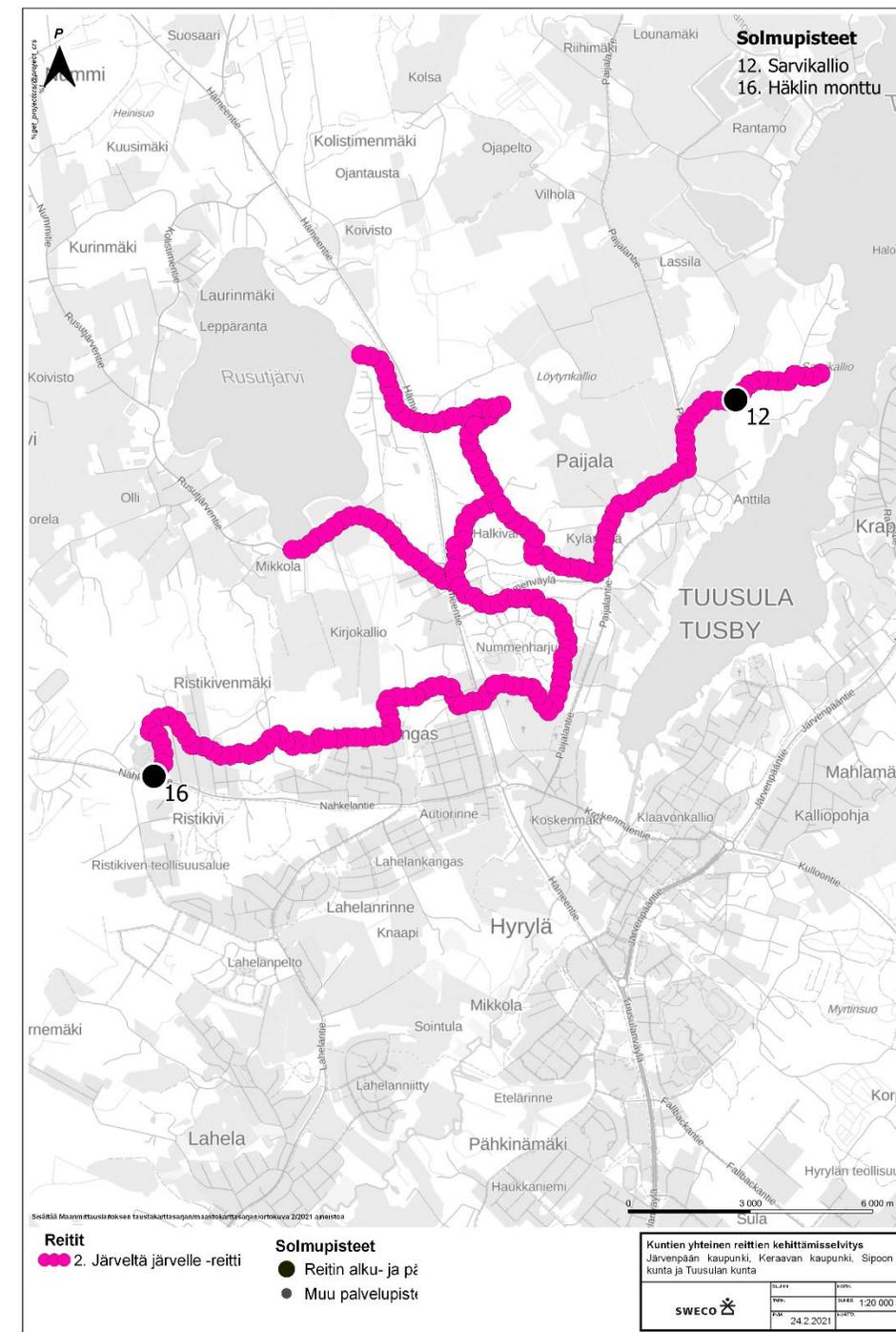
2. ”Järveltä järvelle” -reitti (Tuusulanjärvi-Rusutjärvi)

Reittikuvaus:

Reitti on Tuusulan kunnan sisällä kulkeva, Tuusulanjärven ja Rusutjärven yhdistävä, monihaarainen reittiyhteys. Reitin läntisimmästä haarasta on lyhyt yhteys Seitsemän Veljeksien -mobiiliopasteiselle reitille ja jatkoyhteyksiä reitiltä voidaan edelleen kehittää erityisesti Nurmijärven suuntaan.

Järveltä järvelle reitti kytkee nimensä mukaisesti yhteen Tuusulanjärven ja Rusutjärven sekä pienen, aktiivisessa virkistyskäytössä olevan uimapaikan, ”Häklin montun”. Reitin itäisenä lähtöpisteenä on maisemallisesti upea Sarvikallio, ns. ”Pikku-Koli”, joka on ollut jo Tuusulanjärven taideyhteisön retkeilykohde 1900-luvun alussa. Sarvikalliolle on rakennettu viime vuosina uutta polkuverkostoa ja retkeilypalveluja. Tulevaisuudessa reitin jatkaminen ja yhdistäminen Tuusulanjärven yli esimerkiksi lossiyhteydellä olisi kiinnostava mahdollisuus.

Reitti yhdistää Tuusulan Nummenharjun ja Vaunukankaan asutusalueet ja kytkee pohjoisessa reittiyhteydellä suosittun Kavaankallioiden virkistysmaaston sekä Rusutjärven rannoilla sijaitsevat virkistyskohteet, kuten leirikeskukset. Osa järveltä järvelle -reittiä on myös suosittua Tuusulanjärven ympäriryöreyreittiä. Tuusulanjärven eteläpäässä on matkailupalveluja ja luontokohteita.

2. ”Järveltä järvelle” -reitti (Tuusulanjärvi-Rusutjärvi)

Soveltuvuus eri käyttömuotoihin:

Järveltä järvelle -reitti soveltuu ympärivuotisesti patikointiin ja muuhun kävelyyn, polkujuoksuun ja maastopyöräilyyn. Reitin helppouden vuoksi Kavaankallioita lukuunottamatta myös gravel-pyöräily on sulan maan aikaan mahdollista. Talvellakin polut ovat hyvin nähtävissä ja käveltävissä, pyöräiltävissä ja juostavissa. Tuusulanjärven vesiretkeily (melonta, purjehdus, kalastus) ja kylminä talvina jäähiihto ja retkiluistelu ovat hyvin kytkettävissä reitin käyttömahdollisuuksiin.

Saavutettavuus:

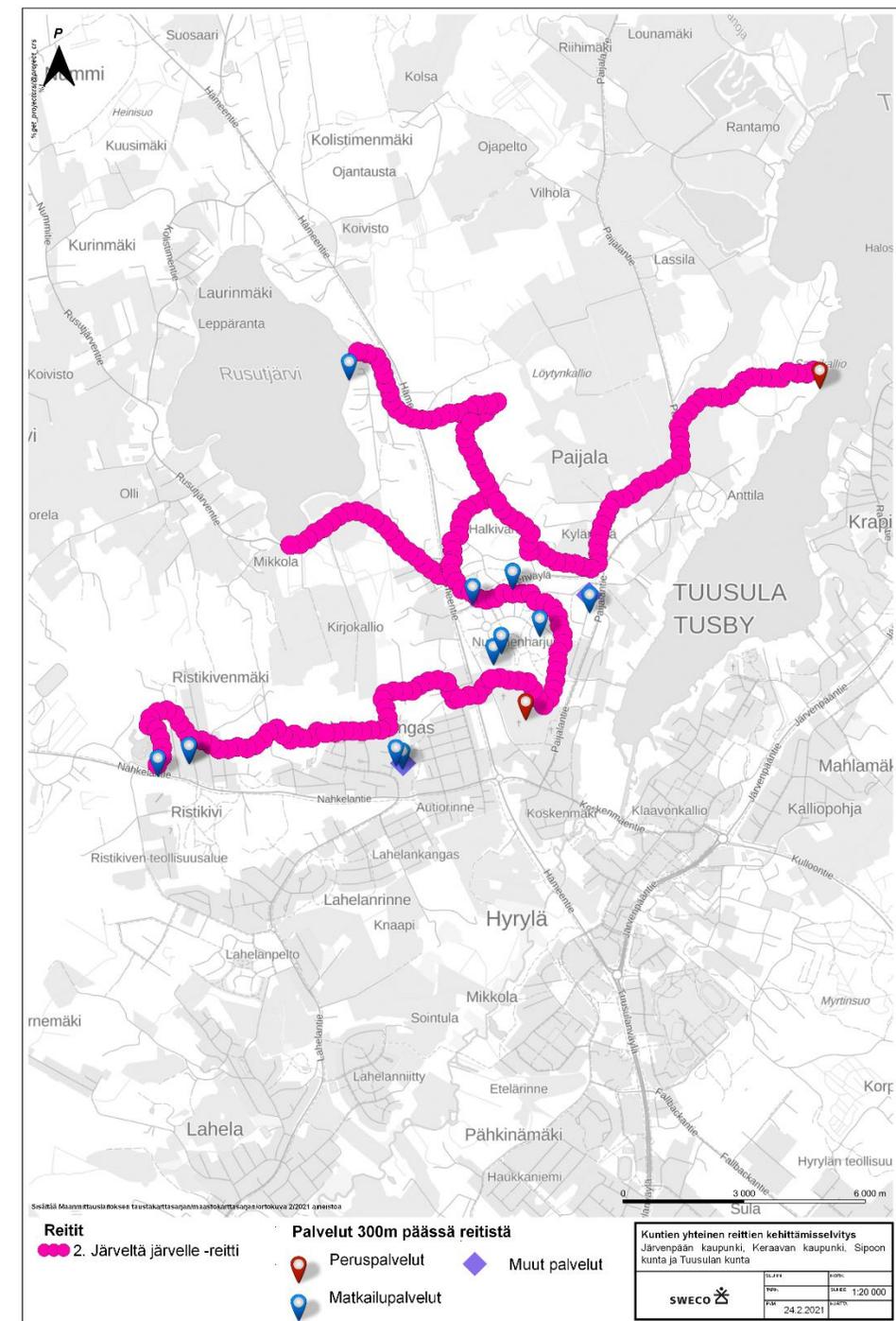
Reitti on hyvin saavutettavissa monesta kohdasta omalla autolla, pysäköintimahdollisuus on reitin päätepisteissä Häklin montulla ja Sarvikalliolla sekä Rusutjärven uimarannan läheisyydessä Hämeentien varrella. Häklinmontulle ja Sarvikallion läheisyyteen on myös tomivat joukkoliikenteen bussiyhteydet

2. ”Järveltä järvelle” -reitti (Tuusulanjärvi-Rusutjärvi)

Palvelut reitin varrella ja läheisyydessä:

Reitin palvelutarjonta on vähäinen. Kesäaikaan Häklinmontun ja Rusutjärven uimarannoilla on kesä kioskit. Hämeentien (Kt 45) varressa Vaunukankaalla on lounasravintola.

2. ”Järveltä järvelle” -reitti (Tuusulanjärvi-Rusutjärvi)

Kehittämistarpeet:

Suurimmat kehittämistarpeet liittyvät tällä hetkellä reitin opastukseen ja merkintään, palvelujen kehittämiseen reitin varrella ja läheisyydessä sekä saavutettavuuden parantamiseen joukkoliikennevälineillä. Joillakin reittiosuuksilla tarvitaan myös reitin tarkempaa linjaamista, reitin parantamistoimenpiteitä ja keskusteluja maanomistajien kanssa. Rusutjärven läheisyydessä reitin päätepisteet tulisi suunnitella tarkemmin. Jatkoyhteydet esimerkiksi Nurmijärvelle lisäisivät merkittävästi reitin käytettävyyttä.

Palvelutarjonnan kehittäminen on tärkeää, vaikka palvelut eivät sijaitsisikaan ihan reitin varrella. Palveluja tarvitaan ja on jo kehitettykin mm. Sarvikallion läheisyyteen, jossa käyttöpaine on tällä hetkellä kova. Palvelut tulisi toteuttaa niin, ettei alueen luonto- ja maisema-arvot vaarannu (esimerkiksi sesonkiaikaan kuljetetut palvelut).

Reitin kunnostamista, puiden raivaamista ja kestäväointiä tarvitaan osuuksilla, jotka ovat maastokäyntien perusteella vaativimpia osuuksia. Näitä osuuksia on lähinnä Vaunukankaan asutusalueen pohjoispuolella ja ne ovat lyhyitä osuuksia.

Pysäköintialueet ovat riittävät Häklin Montun lähtöpisteessä ja Sarvikallion parkkipaikkaa on laajennettu kahteen kertaan viime vuosina. Huippusesongin (kesäviikonloput) aikaan on edelleen lisätarvetta pysäköinnille. Kavaankallioilla ja Rusutjärven päätepisteistä pysäköintialueet puuttuvat käytännössä kokonaan. Myös joukkoliikenneyhteyksissä on lisäämistarvetta reitin solmujen kehittyessä. Reitiltä on hyvät jatkoyhteydet Tuusulanjärven ympärysreitille. Tuusulanjärven vesistön ylitysmahdollisuutta Sarvikalliolta Onnelaan olisi hyvä selvittää.

**3. SÖDERKULLA-SIPOONKORPI-KERAVA-TUUSULANJÄRVI-
JÄRVENPÄÄ-JOKELA -REITTI**

3. Söderkulla-Sipoonkorpi-Kerava-Tuusulanjärvi-Järvenpää-Jokela -reitti

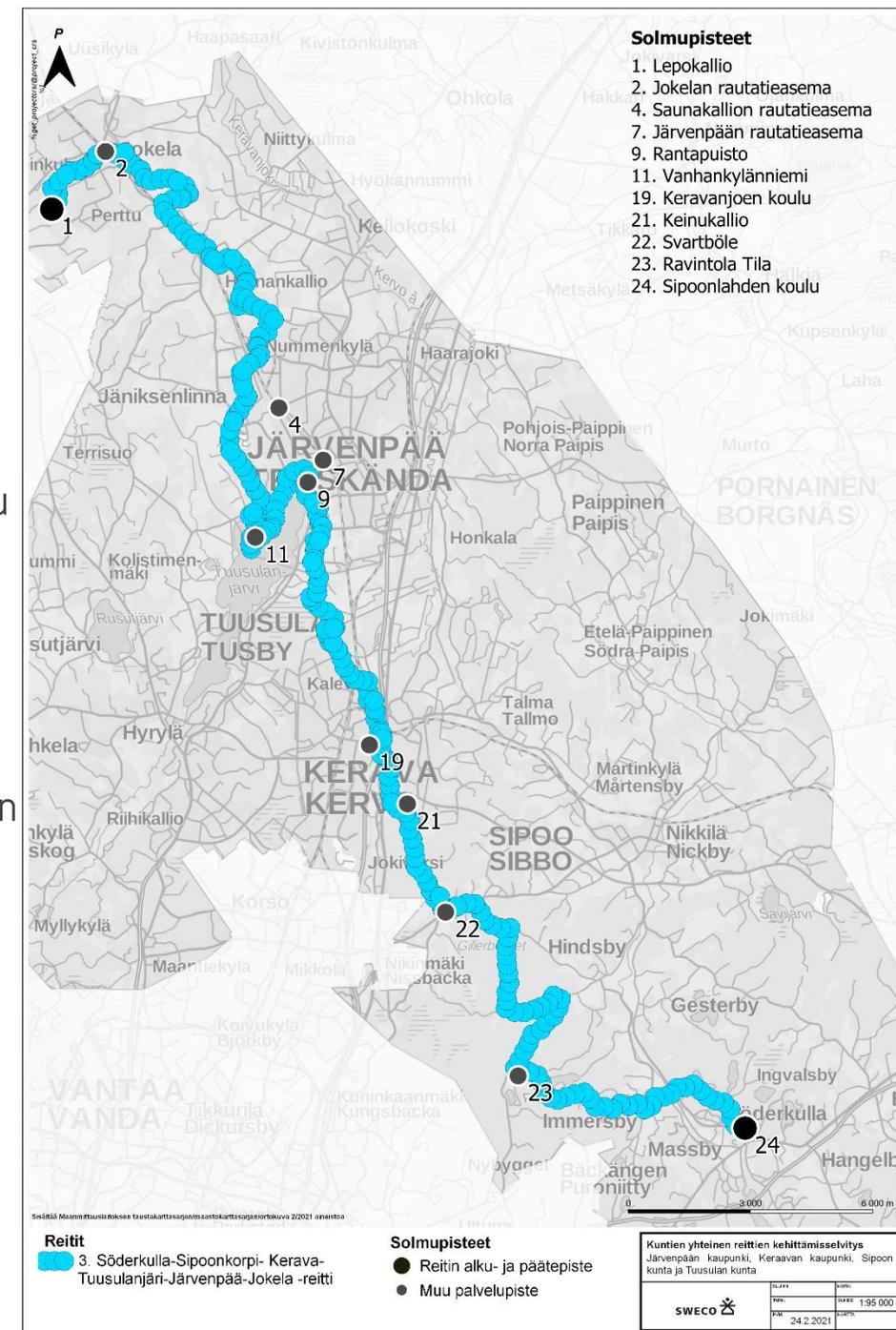
Reittikuvaus:

Reitin lähtöpisteet ovat luontevasti Vantaan Kuusijärvellä tai Söderkullan urheilu- ja koulukeskuksessa, joissa on palvelut lähellä.

Reitin eteläosa on Söderkullan taajaman jälkeen maaseutumainen, mutta muuttuu Sipoonjoen ylityksen jälkeen nopeasti erämaiseksi ilmentäen Sipoonkorven kansallispuiston ominaispiirteitä. Reitti kulkee Immersbystä pääosin sorateitä ja pieniä polkuosuuksia noudattaen ravintola Tilalle ja sieltä Sipoonkorven kansallispuiston keskeisen osan halki polkuja ja huoltoteitä pitkin Svartböleen.

Keravan puolella reitin luonne muuttuu ulkoilu- ja liikuntareitiksi, joka kulkee jo rakennettua ulkoilureittiä Keinukallion urheilukeskukseen saakka. Talvella reitti on pääosin valaistua hiihtolatua. Keravalla reittiosuuksia on jo pitkälti valmiina ja reitti on helppo linjata Keravanjoen vartta pitkin Keravan kartanon läheisyyteen ja edelleen pohjoiseen, jossa Tuomalansuo kierretään hiekkateitä pitkin sen itäpuolelta.

Järvenpään eteläpuolella reitti yhdistyy Tuusulanjärven ympärysreittiin, josta se ohjataan Järvenpään rantapuistoon ja Vanhakylänniemeen. Alueella on runsaasti erilaisia palveluja. Pohjoista kohti reitti ohjataan kulkemaan Kaakkolan läntisintä tielinjausta Purolaan ja sieltä radan itäpuolelle Jokelaan saakka. Reitti päättyy Jokelan Lepokallion ulkoilureiteille, mutta on sieltä jatkettavissa Hyvinkäälle saakka. Reitti muodostaa kokonaisuudessaan alueen kattavimman runkoreitin.

3. Söderkulla-Sipoonkorpi-Kerava-Tuusulanjärvi-Järvenpää-Jokela -reitti

Soveltuvuus eri käyttömuotoihin:

Reitti soveltuu ympäri vuoden erityisesti patikointiin / kävelyyn, polkujuoksuun, maastopyöräilyyn ja suurelta osin muuhun pyöräilyyn. Tuusulanjärven Rantatiellä reitti palvelee myös kulttuurimatkailijan ja virkistäytyjän reittinä. Nikinmäen ja Keinukallion välillä pääreitti on talvisin osin latupohjaa ja linkittyy muihin hiihtoreitteihin. Myös pohjoisessa päätepisteessä Jokelan Lepokalliolla on hiihtoreittejä.

Saavutettavuus:

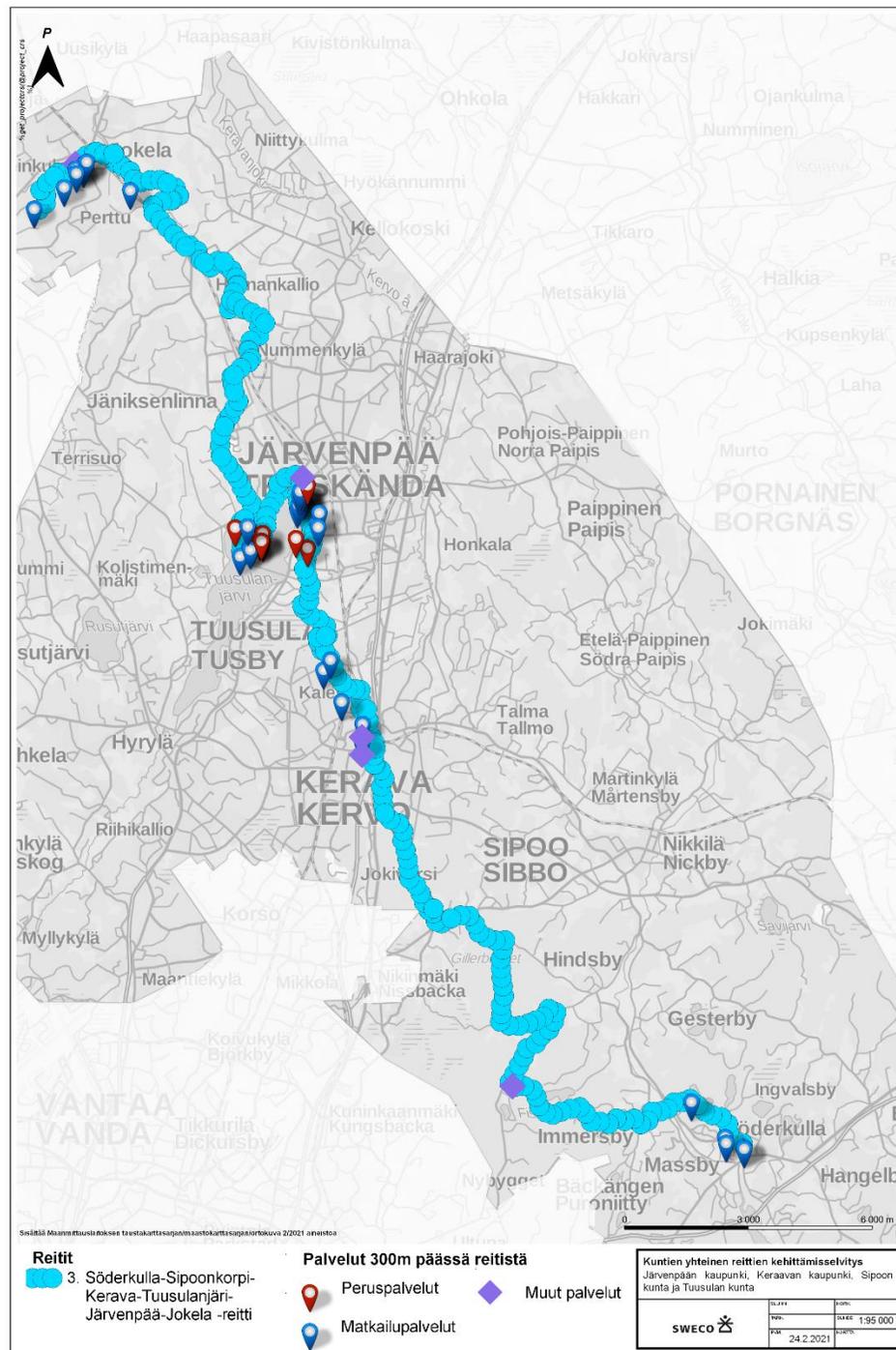
Reitin läheisyydessä sijaitsevat mm. Keravan, Järvenpään, Ainolan ja Jokelan rautatieasemat. Keravalle, Järvenpään ja Jokelaan on myös kattavat bussiyhteydet. Hyvät joukkoliikenneyhteydet mm. Helsinkiin mahdollistavat reitin kulkemisen päästä päähän saapuen ja poistuen joukkoliikennevälineillä. Reitti on saavutettavissa useasta kohdasta omalla autolla ja laajimmat pysäköintialueet on Vantaan Kuusijärvellä, jossa tosin on rajoitettu pysäköinti-aika. Sipoonkorven pysäköintimahdollisuudet ovat rajalliset. Pohjoisosassa pysäköintimahdollisuuksia on mm. Järvenpään rantapuistossa ja Jokelan aseman läheisyydessä. Keinukalliolla hyvät pysäköintitilat ilman aikarajoitusta.

3. Söderkulla-Sipoonkorpi-Kerava-Tuusulanjärvi-Järvenpää-Jokela -reitti

Palvelut reitin varrella ja läheisyydessä:

Reitin varrella on runsas palveluvarustus Keravan, Järvenpään, Söderkullan ja Jokelan taajamissa. Tuusulanjärven Rantatien varressa on majoitus-, ravintola- ja muita matkailupalveluja sekä kulttuurikohteita. Pihkaniityssä on ulkoilumaja ja WC:t. Vanhankylänniemestä löytyy kartano putinkeineen. Sipoonkorvessa ravintola Tilalla on palveluja matkailijoille ja retkeilijöille.

3. Söderkulla-Sipoonkorpi-Kerava-Tuusulanjärvi-Järvenpää-Jokela -reitti

Kehittämistarpeet:

Suurimmat kehittämistarpeet liittyvät tällä hetkellä reitin ja sen palvelujen informointiin, reittiopastuksen toteuttamiseen, palvelujen tuotteistamiseen ja ympärivuotiseen tarjontaan sekä joissakin kohteissa saavutettavuuden parantamiseen. Reitin tarkempi linjaaminen ja keskustelut maanomistajien kanssa ovat joillakin osuuksilla välttämättömiä ennen reitin tarkempaa linjaamista. Reitin käytettävyyttä parantaisivat myös jatkoyhteyksien kehittäminen esimerkiksi merenrantaan saakka ja Hyvinkään suuntaan.

Vaikka reitillä ja sen läheisyydessä on jo tällä hetkellä varsin monipuoliset palvelut, tulisi niitä edelleen tuotteistaa ja kehittää vastaamaan paremmin käyttäjien tarpeita. Talviretkeily ja -liikkuminen on kovassa nosteessa ja majoitus- ja muita matkailupalveluja tulisi olla tarjolla ympärivuotisesti. Erilaisille vuokra-, kuljetus- ja ohjelmapalveluille on myös kasvavaa kysyntää.

Maastokäyntien perusteella reitin kunnostamista, puiden raivaamista ja kestäväointiä tarvitaan osuuksilla, jotka ovat vaativimpia osuuksia tai pehmeikköjä. Näitä osuuksia on lähinnä Sipoonkorven kansallispuiston läheisyydessä, Keravanjoen varressa, Tuomalansuon läheisyydessä ja Järvenpään ja Jokelan välillä radan itäpuolella.

Pysäköintialueet ovat riittävät tärkeimmissä solmupisteissä, mutta erityisesti Sipoonkorven saavutettavuutta ja pysäköintimahdollisuuksia tulee kehittää. Asemapaikoilta on hyvät joukkoliikenneyhteydet, mutta taajamien ulkopuolisiin solmuihin joukkoliikenne toimii heikosti ja vaatii jatkokehittämistä. Kuljetusmahdollisuuksia reitillä, joka ei ole rengasreitti, tulee myös selvittää.

A photograph of a mountain bike parked on a dirt trail in a forest. The bike is dark-colored with knobby tires and disc brakes. The trail is covered in fallen leaves and moss. The forest consists of many thin, vertical tree trunks, likely birches, with some green moss on the ground and lower branches. A semi-transparent white banner is overlaid across the middle of the image, containing the title text.

4. TALMA-HAUKKAVUORI-KERAVA -REITTI

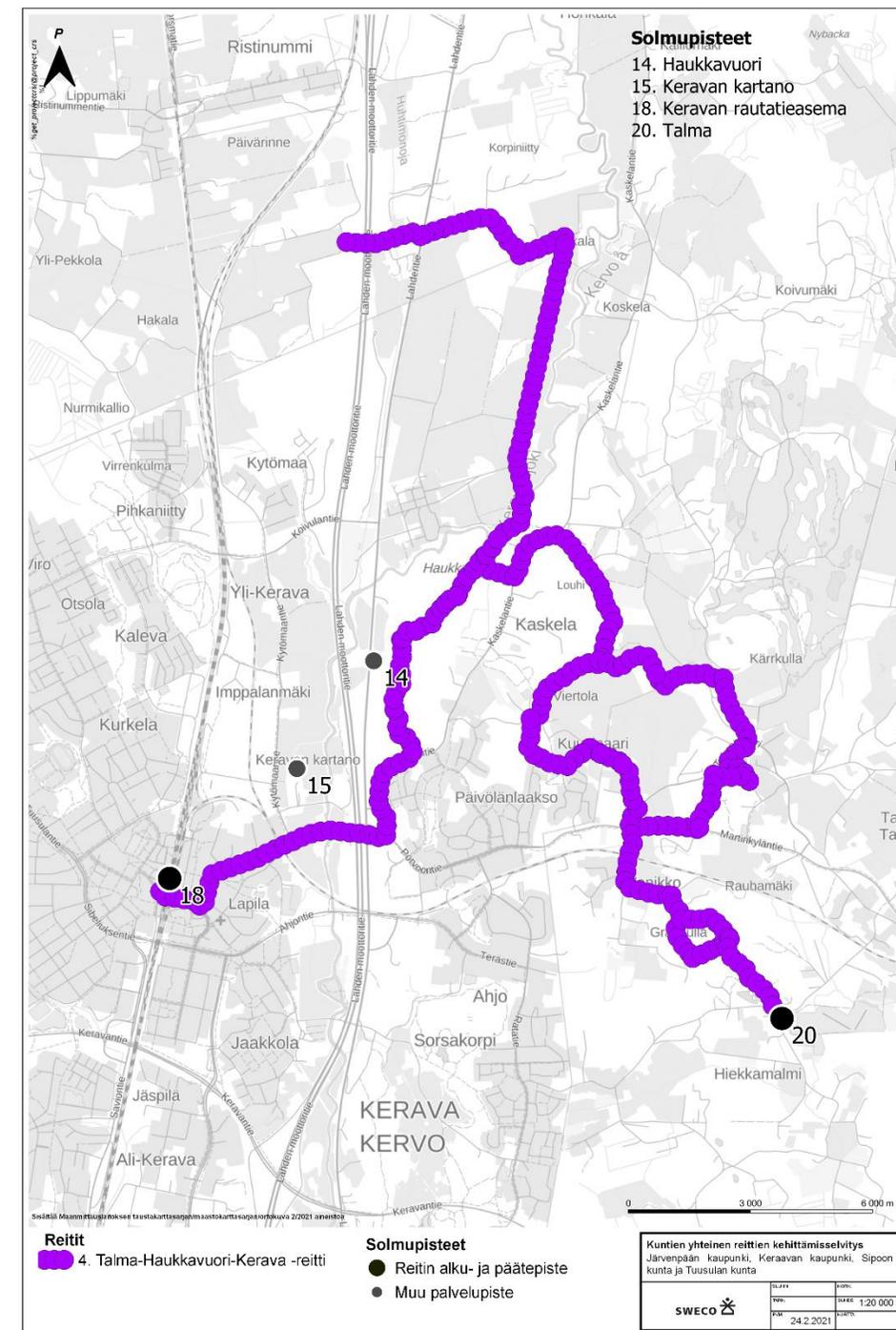
4. Talma-Haukkavuori-Kerava -reitti

Reittikuvaus:

Reitin yhdistää Talman laskettelu- ja matkailukeskuksen ja Keravan rautatieaseman sekä yhdistyy muihin runkoreitteihin tulevien yhdysreittien kautta. Reitin läheisyyteen sijoittuu Keravan kartano ja reitti kulkee Haukkavuoren kautta, joka on jo nykyisellään merkittävä virkistys- ja ulkoilualue polkuineen.

Reitin lähtöpisteessä Talmassa on monipuoliset liikuntapalvelut. Talma Ski on 55 metriä korkea laskettelukeskus, jossa kesällä suosittuja harrastuspaikkoja ovat kiipeilypuisto ja frisbeegolfrata. Talman golfkenttä (Golf Talma) on puolestaan 18-väyläinen golfkenttä, jossa on vakiintunut asiakaskunta. Tällä hetkellä Talmasta runkoreitti voidaan ohjata Kaskelaan kahta vaihtoehtoista linjausta pitkin, joista itäinen on helpompi toteuttaa. Tulevaisuudessa Talman reittilinjaus tulee muuttumaan Talman osayleiskaavan mukaisten kehittämislinjausten mukaisesti kulkemaan Talman ns. keskuspuistoa pitkin ja uuden junaradan alituksen kautta.

Haukkavuoren reitti hyödyntää nykyistä polkuverkostoa ja alittaa radan Keravan kartanon kaakkoispuolelta, josta reitti kulkee Keravan keskustan läpi rautatieasemalle. Keravan vankilan kohdalta reitti voidaan linjata kulkemaan Keravanjoen yli ja peltoteitä pitkin Kytömaan pohjoispuolelle, josta edelleen yhdysreitille. Keravanjoen ylitys edellyttää reittisillan toteuttamista.

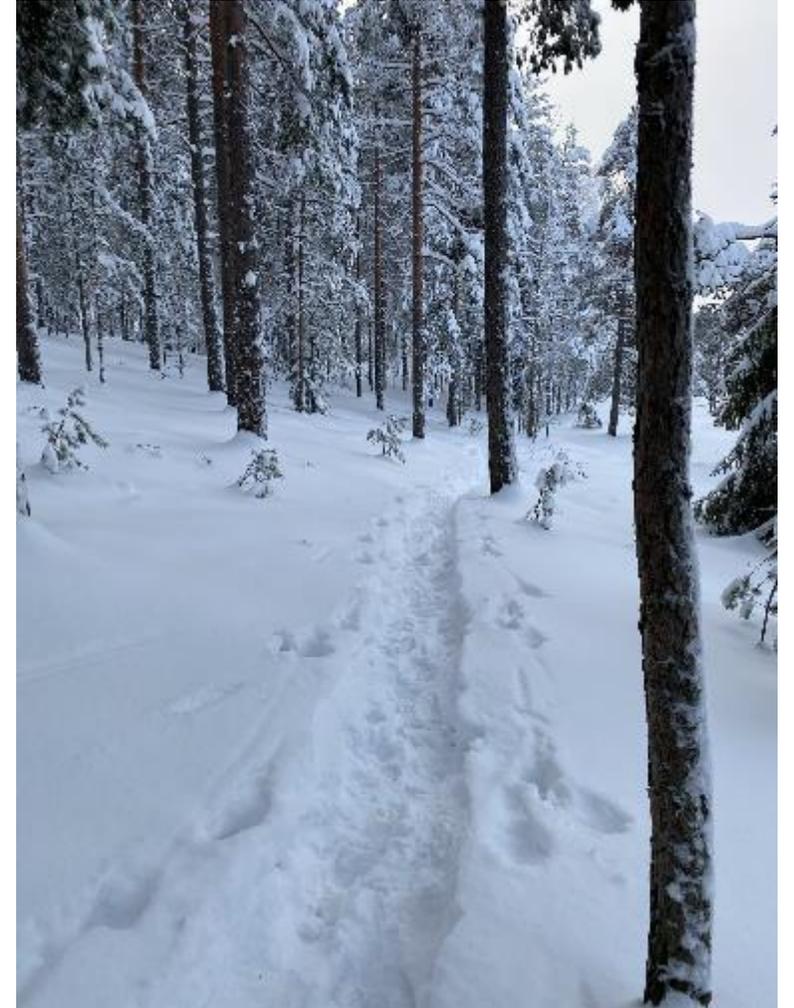
4. Talma-Haukkavuori-Kerava -reitti

Soveltuvuus eri käyttömuotoihin:

Reitti soveltuu erityisesti patikointiin / kävelyyn, polkujuoksuun ja maastopyöräilyyn. Gravel-pyöräily on mahdollista suurimmalla osalla reittiä, mutta paikoin Haukkavuoren reitit ovat talvella vaikeakulkuisia. Silloinkin lumikenkäily, talviretkeily ja maastopyöräily on suurimmalla osalla reittiä mahdollista.

Saavutettavuus:

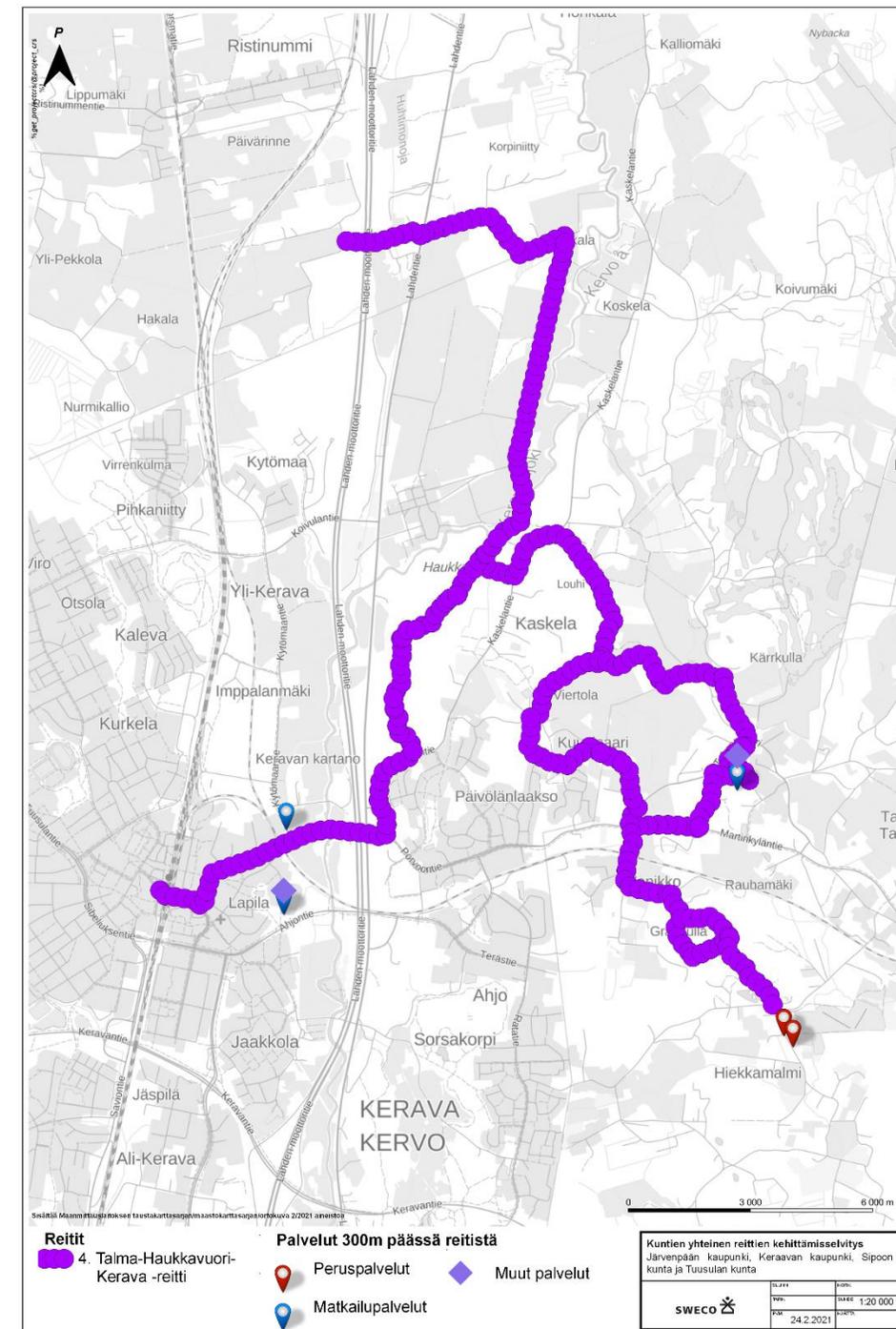
Reitti on hyvin saavutettavissa omalla autolla ja pysäköinti on mahdollista Talmassa, Haukkavuoren ulkoilualueella ja Keravan rautatieaseman yhteydessä. Keravan rautatieasemalta on suora yhteys reitille. Keravan rautatieasemalle ja Talmaan on myös kohtalaisen hyvät joukkoliikenteen bussiyhteydet.

4. Talma-Haukkavuori-Kerava -reitti

Palvelut reitin varrella ja läheisyydessä:

Reitti tukeutuu Keravan keskustan, Talma Activity Parkin ja Keravan kartanon alueen palvelutarjontaan. Keravan keskustassa on hyvä kaupallinen palveluvarustus ja Talmassa pääosin laskettelukaudella auki olevia matkailupalveluja. Lisäksi reitin varrella on useita aktiviteettimahdollisuuksia. Reitin varrella ei ole varsinaisia taukorakenteita, kuten tulipaikkoja tai laavuja.

4. Talma-Haukkavuori-Kerava -reitti

Kehittämistarpeet:

Kuten muillakin runkoreiteillä, suurimmat kehittämistarpeet liittyvät reitin käytettävyyden ja palvelujen informointiin, reittiopastuksen toteuttamiseen, uusien palvelujen tuotteistamiseen ja ympärivuotiseen tarjontaan sekä solmupisteiden saavutettavuuden parantamiseen. Haukkavuoresta pohjoiseen suuntautuvan reittiyhteyden toteuttaminen edellyttää reittisillan rakentamista Keravanjoen yli. Myös keskustelut maanomistajien kanssa reittien toteuttamisesta ovat välttämättömiä tulevien kaavahankkeiden yhteydessä. Reitin yhdistäminen useassa kohdassa Hyrylä-Kellokoski -reittiin parantaa käytettävyyttä ja rengasreitin syntymistä.

Talma-Haukkavuori-Kerava -reitin palveluvarustus on lähtö- ja päätepisteiden palveluja lukuunottamatta lähes olematon ja vaatii jatkossa kehittämistä. Retkeily- ja virkistyspalveluja olisi hyvä kehittää erityisesti Haukkavuoren alueella. Myös Keravan kartanoa ympäristöineen olisi hyvä kehittää monipuolisena matkailupalvelujen alueena, joka hyödyttää useilla eri reiteillä kulkijoita luontevana palvelupisteenä.

Reitin kestäväintä, raivausta ja kunnostamista tarvitaan tiestön ulkopuolisilla osuuksilla, erityisesti Haukkavuoren ympäristössä. Keravanjoen ylittävä silta on välttämätön investointi pohjoisen reittitoteutuksen kannalta. Silta tulisi toteuttaa palvelemaan sekä kesä- että talviretkelijöitä.

Pysäköintialueet ovat riittävät Talmassa ja Keravan aseman tienoilla, mutta pysäköinnin mahdollistavia liityntäpaikkoja reitin varrella on vähän. Keravan rautatieasemalta on hyvät joukkoliikenneyhteydet, mutta taajamien ulkopuolisiin solmuihin joukkoliikenne toimii heikosti ja vaatii jatkokehittämistä. Talmaan on bussiyhteys.

KEHITTÄMISEHDOTUKSET

YHTEISET KEHITTÄMISTOIMENPITEET

- Kuntien välistä, yhteistä reittien kehittämistä ja suunnittelua tulee jatkaa hyvin käynnistyneen yhteistyön pohjalta. Yleiskaavoituksessa on hyvä tarkistaa reittien ylikunnallinen jatkuvuus yhdessä naapurikuntien kanssa.
- Reittejä koskevan informaation ja niitä koskevien palvelujen kokoaminen yhteiseen palveluun ja jakaminen kuntalaisille, matkailijoille ja muille vierailijoille näkyvästi. Olemassa olevien mobiili- ja muiden alustojen kautta (esim. Nomadi ja CityNomadi) ja ylikunnallisten virtuaalireittien kehittäminen. Yhteinen reittien markkinointisivusto, jossa on kattavasti esillä reittien saavutettavuuteen liittyvät palvelut (pysäköinti ja joukkoliikenne), liikkujan peruspalvelut (WC, suihkut, ravintolat, kahvilat) sekä matkailupalvelut (majoitus, aktiviteetit, vuokrauspalvelut). Reittien kuntoa koskevan, ajankohtaisen tiedon jakaminen.
- Reittien tarkempi linjaaminen maastossa kaavahankkeiden ja muun jatkosuunnittelun yhteydessä. Ylikunnallisen latuverkoston kehittäminen. Reittien linjaamista koskevat keskustelut maanomistajien kanssa. Reittien käytön osalta myös tapahtumatoiminnan mahdollistaminen. Reittien fyysinen opastaminen maastossa ja käytetyimpien reittiosuuksien valaistus. Reittien taukorakenteiden (laavut, kodat, tulipaikat, ekovessat) suunnittelu.
- Reittien toteuttamista koskeva infrasuunnittelu (rakenteet ja kestäväointi) ja niiden kustannusarvioiden laatiminen.
- Reittejä ja niiden solmupisteitä koskeva liikennesuunnittelu (joukkoliikenteen reitit ja vuorovälit, solmupisteiden pysäköinti, reitteihin liittyvä logistiikka).
- Runkoreittien palvelutarjonnan kehittäminen alueen yrittäjien toimesta.
- Lisäksi on muodostettu kuntakohtaisia toimenpiteitä.

Raportin liiteaineisto

- *Liite 1. Reittien luokitellut nykytila kartat*
- *Liite 2. Kuntakohtaiset kehittämistoimenpiteet*
- *Liite 3. Raportin kartta-aineisto*

